

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

úsek inšpekčnej činnosti

Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa o stave odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie v školskom roku 2018/2019

Štátna školská inšpekcia vykonala 9 následných inšpekcií (NI) v piatich krajoch Slovenskej republiky (Trnavský, Nitriansky, Trenčiansky, Prešovský a Košický kraj) s cieľom zistiť stav odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie. Z nich v 6 centrách špeciálno-pedagogického poradenstva (CŠPP) a v 3 centrách pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP). Z uvedeného počtu subjektov bolo 6 štátnych a 3 súkromné. Následné inšpekcie boli vykonané po 9 tematických inšpekciách.

Štátna školská inšpekcia podľa závažnosti zistených nedostatkov uplatnila voči hodnoteným subjektom celkom 51 opatrení na ich odstránenie, z toho 30 odporúčaní, z ktorých bolo 96,6 % akceptovaných a jedno sa nedalo hodnotiť¹. Riaditelia škôl prijali 16 opatrení, z ktorých 15 splnili, jedno sa nedalo hodnotiť z dôvodu nevidovania žiadosti o vykonanie vyšetrenia žiaka. Štátna školská inšpekcia uložila 5 opatrení, z ktorých boli 4 splnené a jedno sa nedalo hodnotiť, keďže žiaci po ukončení nultého ročníka neboli prijatí do ŠZŠ.

Tab. 1 Prehľad uplatnených opatrení

Spolu	51					
z toho	odporúčania		opatrenia prijaté zo strany hodnoteného subjektu		opatrenia uložené ŠŠI	
Počet	30		16		5	
z toho	akceptované		splnené		splnené	
	28	96,5 %	15	100 %	4	100 %
	neaktuálne		neaktuálne		neaktuálne	
	0	0 %	0	0 %	0	0 %
	nedá sa hodnotiť		nedá sa hodnotiť		nedá sa hodnotiť	
1	3,3 %	1	6,3 %	1	20 %	

Nedostatky zistené pri inšpekciách

Uplatnené *odporúčania* na odstránenie zistených nedostatkov sa týkali *odbornej činnosti*

- ✓ nedôsledné vedenie osobných spisov klientov (absentujúce vyhodnotenia záznamových hárkov použitých diagnostických metód z testovania, chýbajúce prihlášky a rozhodnutia o prijatí dieťaťa do centra),
- ✓ nedôsledné zabezpečenie uložených osobných spisov klientov pred zneužitím v zmysle registratúrneho poriadku,

¹ Nedá sa hodnotiť – posudzuje sa v súvislosti s aktuálnymi zmenami vzniknutými v hodnotenom subjekte.

- ✓ neakceptovanie odporúčania Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie (VÚDPaP) na vypracovanie správy z diagnostického vyšetrenia (nedostatočná výpovedná štruktúra diagnostických správ, neuvádzanie silných a slabých stránok dieťaťa v zmysle prediktorov jeho ďalšieho vzdelávania a ani oblastí vyžadujúcich cielenú stimuláciu, neuvádzanie použitých diagnostických metód v správach zo psychologického vyšetrenia),
- ✓ nevyužívanie odporúčaných psychologických testov pri určovaní školskej spôsobilosti.

Uplatnené *opatrenia* prijaté hodnotenými subjektmi a *opatrenia uložené štátnou školskou inšpekciou* sa týkali

odbornej činnosti

- ✓ nezabezpečenie informovaného súhlasu zákonného zástupcu na psychologické vyšetrenie a zaradenie do odbornej starostlivosti,
- ✓ nevykonávanie rediagnostických psychologických vyšetrení žiakom zo SZP po ukončení prípravného a nultého ročníka,
- ✓ nezabezpečenie založenia osobného spisu pri prijatí klienta do odbornej starostlivosti v poradenskom zariadení (nepoužívanie tlačív schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR),
- ✓ nerealizovanie vyšetrení žiakov psychodiagnostickými metódami, technikami a postupmi zodpovedajúcimi súčasným poznatkom psychologických vied a stavu praxe,
- ✓ absencia vnútorného poriadku v zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie.

Záver

Riaditelia hodnotených subjektov *akceptovali 96,5 % uplatnených odporúčaní* s pozitívnym dosahom na skvalitnenie a zefektívnenie odbornej činnosti v školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie. Zameranie kontrolnej činnosti viedlo k zvýšeniu objektivity hodnotenia intelektových schopností diagnostikovaných žiakov. Plánovanie rediagnostických vyšetrení žiakov nultých ročníkov na konci školského roka zabezpečilo zjednotenie kritérií psychologických diagnostík, umožnilo žiakom zvládnuť požiadavky príslušných školských programov a zabránilo nesprávnemu zaradovaniu do prúdu špeciálneho vzdelávania. *Neakceptovanie 3,5 %* uložených odporúčaní malo vplyv na pretrvávajúce nedostatky v štruktúre a obsahu správ z diagnostických vyšetrení.

Prínosom *splnenia všetkých prijatých opatrení zo strany kontrolovaných subjektov a splnenia uložených opatrení školskou inšpekciou* sa zlepšila kvalita a úroveň poskytovaných odborných služieb zariadení výchovného poradenstva a prevencie. Kontrolované subjekty realizovali rediagnostické psychologické vyšetrenia žiakom rozšírenou testovou batériou i odporúčanými subtestami a administrovali aj ďalšie štandardizované psychologické nástroje, čím sa vylúčili pochybnosti o správnosti ich zaradenia do prúdu špeciálneho vzdelávania.

Odporúčania a podnety

Riaditeľom zariadení výchovného poradenstva a prevencie

- ✓ realizovať vyšetrenia klientov psychodiagnostickými metódami, technikami i postupmi zodpovedajúcimi súčasným poznatkom psychologických vied a stavu praxe,
- ✓ dodržiavať usmernenie MŠVVaŠ SR pri posudzovaní školských schopností detí zo SZP a pri ich zaradovaní do ZŠ,
- ✓ dodržiavať usmernenie VÚDPaP k štruktúre a obsahu správy z diagnostického vyšetrenia,
- ✓ v diagnostických správach detí a žiakov poskytnúť školám viac relevantných údajov a uvádzať konkrétne a adekvátne odporúčania využiteľné vo výchovno-vzdelávacom procese,
- ✓ vypracovať vnútorný poriadok poradenského zariadenia s určením systému a organizácie jeho činnosti.

Zriaďovateľom zariadení výchovného poradenstva a prevencie

- ✓ zabezpečovať zariadeniam výchovného poradenstva a prevencie vo svojej pôsobnosti aktuálne informácie o všetkých zmenách všeobecne záväzných právnych a rezortných predpisov prostredníctvom svojho internetového sídla.